

[Morten Lange.]

Vi har fra tid til anden her i folketinget taget stilling til internationale projekter, hvori Danmark indgår som partner. Alle disse projekter er hver for sig udmærkede og møder naturligvis folketingets positive reaktioner, når først de har fået slæbt sig vej igennem ministerier og finansudvalg. Det forekommer mig imidlertid, at vi måske følger en praksis, der ikke er så forfærdelig rigtig, ved at tage stilling til sagerne én for én og her i folketingssalen. I virkeligheden ville det nok være nyttigt, om vi indså, at disse deltagelser i internationale fællesprojekter bliver mere og mere hyppige, og at vi formodentlig ville stå os ved et samlet budget for sådanne projekter. Det er altså ikke et ændringsforslag til dette lovforslag, men kun til behagelig overvejelse. Måske skulle man f. eks. overveje at oprette et fond for Danmarks deltagelse i international forskning, inden for rammerne af hvilket man kunne afse budgetbeløb dels til de forskellige projekter, som vi har indladt os på, dels til sådanne andre projekter, som der kunne blive plads til efter indstilling f. eks. fra Forskningens Fællesudvalg, og endelig til en række af de øvrige udgifter, der opstår i forbindelse med Danmarks deltagelse i international forskning. Det er nemlig et område, som i høj grad trænger til, at man vier det nogen opmærksomhed. Det kræves jo som bekendt en gang imellem, at man bevæger sig ud over grænserne, hvis man skal deltage i et sådant forskningsarbejde, og de rejseunderstøttelser, der i den anledning er stillet til rådighed på finanslov og andetsteds, udmærker sig ikke ved at være lukrative og af betydeligt omfang. I virkeligheden er det stadig et betydeligt arbejde at finde frem til de fornødne midler; men disse midler er faktisk nødvendige, hvis vi fortsat skal prøve at placere os blot nogenlunde beskedent i international forskning.

Langt hellere end at imødesæ, at folketinget over den kommende årrække får lejlighed til at tage stilling til 2, 3 eller måske 4 nye projekter af denne type, så jeg altså hele dette initiativ samlet under en fælles bevillingsramme for Danmarks deltagelse i international forskning. Det ville give en bedre oversigt over problemstillingen, det ville gøre muligheden for at

afveje de forskellige projekter imod hinanden væsentlig større, og jeg tror, det ville gøre det væsentlig nemmere også for folketinget at tage det formelle medansvar.

Den sydlige stjernehimmel ligger måske lidt fjernet for mange af os, men det er ganske klart, at den ikke ligger ret fjernet for astronomer. Dette er efter min opfattelse et sundt projekt, men jeg tror altså, at snarere end at bede folketinget om at afveje sydlige stjernehimler ville det nok være klogt, om man indstillede sig på en samlet vurdering af Danmarks deltagelse i den internationale forskning; det ville vi stå os bedre ved, og jeg tror også, at Danmarks deltagelse i den internationale forskning ville få bedre kår, hvis vi lagde et sådant samlet oplæg til grund i stedet for at tage sagerne bid for bid, selv om nogle af bidderne er ganske charmerende.

K. Helveg Petersen: Jeg tror, at det, hr. Morten Lange her fremdrog, er vi stort set enige om. Der er jo også her i den senere tid taget initiativer, der muliggør, at vi bedre kan danne os et overblik over de initiativer, der tages på international basis, og initiativer, som vi slutter os til. Jeg tænker her på Forskningens Fællesudvalg, og jeg tænker på det udvalg, der er nedsat her i folketinget med det formål at følge forskningsproblemer. Der skulle altså nu være bedre muligheder for, at vi kan vurdere tingene i sammenhæng og opstille en prioritering med hensyn til, hvilke opgaver vi mener bør fremmes foran andre.

Om det foreliggende lovforslag kan jeg kort sige, at jeg kan anbefale det. Det er vigtigt, at vi sikrer danske videnskabsmænd adgang til observationsmateriale fra sydlige breddegrader. Dette lovforslag giver øgede muligheder for, at det kan ske, og samtidig giver det i almindelighed danske forskere bedre lejlighed til at yde deres bidrag til nye fremskridt inden for den astronomiske forskning, hvor vi jo har ganske store traditioner at leve op til.

Jeg kan anbefale lovforslaget til velvillig behandling.

Diderichsen: Også jeg har ligesom hr. Per Federspiel undret mig lidt over den formulering, som lovforslaget har, men hr. Per Federspiel var vel inde på den rigtige for-